

Sygn. akt III Ca 86/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący – Sędzia SO Zofia Klisiewicz

Protokolant: staż. Kinga Burny

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko Ł. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 11 października 2013 r. sygn. akt I C 1400/13 upr.

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 300 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt III Ca 86/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11.10.2013r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. przeciwko Ł. W. o zapłatę, oddalił powództwo (pkt I), kosztami postępowania obciążył stronę powodową (pkt II). W uzasadnieniu Sąd podał, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu zgodnie z treścią art. 751 § 2 k.c., który ma zastosowanie do umów nieokreślonych innymi przepisami na podstawie art. 750 k.c.

Powyższy wyrok zaskarżył powód apelacją, w której wniósł o jego zmianę przez orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego tj.;

- art. 750 k.c. przez jego błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że umowa o świadczenie usług edukacyjnych stanowi umowę nienazwaną, przez co do tego stosunku prawnego należy stosować przepisy o zleceniu, podczas gdy jego zdaniem w ramach reżimu szkolnictwa wyższego wykształcił się nowy typ umowy nazwanej i do stosunku prawnego między uczelnią wyższą a studentem stosuje się przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 1990 r., nie zaś przepisy o zleceniu,

- art. 751 pkt 2 k.c. w zw. z § 10 załącznika do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.06.2002r. w sprawie zasad techniki prawodawczej przez ich błędną, rozszerzającą wykładnię wyrażającą się w;

a) zakwalifikowaniu jego roszczeń jako roszczeń z tytułu nauki, podczas gdy są to roszczenia z tytułu kształcenia studentów, o których stanowi ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym, natomiast dyrektywy wykładni językowej i zasady techniki prawodawczej nakazują przyjmować, iż do oznaczenia jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami, przez co Sąd w sposób niedopuszczalny złamał zasadę zakazu rozszerzającej wykładni wyjątków,

b) stwierdzeniu, że czynności zawodowego trudnienia się i utrzymywania zakładów przeznaczonych na cele związane z nauką nie stanowi działalności gospodarczej, podczas gdy zarówno trudnienie się zawodowo w/w czynnościami, jak i utrzymywanie zakładów na ten cel przeznaczonych oznacza w rzeczywistości prowadzenie działalności gospodarczej, natomiast kształcenie studentów przez uczelnie wyższe w ramach reżimu prawnego szkolnictwa wyższego nie stanowi działalności gospodarczej in genere, co w konsekwencji spowodowało błędne zastosowanie przez Sąd normy z art. 751 pkt 2 k.c. przewidującej 2-letni termin przedawnienia, zamiast normy z art. 118 k.c. przewidującej 10-letni termin przedawnienia o zapłatę czesnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy.

Postępowanie w niniejszej sprawie prowadzone było w trybie uproszczonym.

Stosownie zatem do treści przepisu art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty wywiedzione w apelacji są chybione. W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że kwota wskazana w pozwie stanowi należności z tytułu czesnego i innych opłat za usługi edukacyjne za okres od października 2004r. do stycznia 2005r. Apelujący na uzasadnienie zarzutów apelacji przytacza przepisy ustawy z dnia z 27.07.2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym, która weszła w życie zasadniczo z dniem 1.09.2005r. Skoro roszczenie objęte żądaniem pozwu powstało przed datą wejścia w życie w/w ustawy, to regulacje prawne wprowadzone tą ustawą, nie mogą mieć w niniejszej sprawie zastosowania. Do 1.09.2005r. (pозwany został skreślony z listy studentów w dniu 14.01.2005r. - k. 12/2), obowiązywała ustawa z dnia 12.09.1990r. o szkolnictwie wyższym. Przepisy tej ustawy dawały podstawę do pobierania opłat za zajęcia dydaktyczne, nie precyzując bliżej charakteru tych świadczeń, ani też umów będących podstawą ich pobierania (art. 23 ust. 2 pkt 2). Oznacza to, że do takich umów nienazwanych należy stosować odpowiednio przepisy o zleceniu. Stosownie bowiem do treści art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są regulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Warto w tym miejscu dodać, że w sporządzanych w literaturze przykładowych wykazach stanów faktycznych zaliczanych do umów o świadczenie usług z art. 750 k.c. zawsze wymieniano umowy o nauczanie (zob. L. Ogiegło: System prawa prywatnego, Prawo zobowiązań – część szczegółowa, t. 7 Wyd. C.H. Beck INP PAN Warszawa 2004, str. 457-459 i powołana tam literatura). Stosownie do treści art. 751 k.c. z upływem dwóch lat przedawniają się roszczenia z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki, jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone. Jak więc z tego wynika przepis ten znajduje zastosowanie jedynie do niektórych roszczeń wynikających ze stosunku zlecenia, o ile przysługują one podmiotom o szczególnym statusie, a więc osobom trudniącym się zawodowo czynnościami w zakresie utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone. Z przyczyn wyżej podanych nie można podzielić poglądu apelującego, że spod tej regulacji wyłączona jest nauka w ramach reżimu szkolnictwa wyższego z uwagi na normy szczególne względem kodeksowych, zawarte w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepis art. 751 pkt

2 k.c. posługuje się bardzo ogólnym pojęciem „roszczenia z tytułu nauki” i nie ma przeszkód do jego stosowania w przypadku dochodzenia przez uczelnię wyższą (ewentualnie jego następcę prawnego) opłat czesnego za studia i usługi edukacyjne. Wymóg stosowania powołanego przepisu jedynie do roszczeń podmiotów w nim określonych również nie wyłącza możliwości powołania się na dwuletni termin przedawnienia. Rzeczywiście w literaturze przyjmuje się, że określenia: zawodowego trudnienia się czynnościami w postaci utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki oraz utrzymywania zakładów przeznaczonych do świadczenia wskazanych wyżej usług oznaczają, że chodzi w tym przepisie o przedsiębiorcę w rozumieniu przepisu art. 43¹ k.c. Zdaniem apelującej uczelnia wyższa nie prowadzi działalności gospodarczej - co ma wynikać z art. 106 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. W ocenie Sądu Okręgowego stanowisko apelującej nie jest trafne. Po pierwsze jak wyżej wskazano ustawa z 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym nie ma zastosowania do stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Po drugie art. 106 w/w ustawy zastrzega jedynie, że prowadzenie przez uczelnię działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej, doświadczalnej, artystycznej, sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. To zaś oznacza, że do wymienionych rodzajów działalności nie będą miały zastosowania wynikające z tej ustawy zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej i zasady kontroli tej działalności. Nie można więc na tej podstawie przyjąć, że uczelnie w zakresie wymienionej w tym przepisie działalności nie mogą być przedsiębiorcami w rozumieniu innych przepisów prawa, w sytuacji gdy działalność ta jest wykonywana odpłatnie oraz spełnia przesłanki typowe dla działalności gospodarczej w więc jest wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (zob. A. Szymańska Komentarz do art. 106 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym System Informacji Prawnej Lex oraz H. Izdebski i J. Zieliński Komentarz do art. 106 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym System Informacji Prawnej Lex).

Przepis art. 43¹ k.c. zawiera definicję przedsiębiorcy stworzoną na potrzeby prawa prywatnego i pojęcie przedsiębiorcy jest zdefiniowane przez ten przepis bardzo szeroko, szerzej niż pojęcie przedsiębiorcy funkcjonujące w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Szeroko na gruncie tego przepisu wykładane jest również pojęcie działalności gospodarczej. Za działalność gospodarczą uznaje się działalność, która ma zarobkowy charakter. Przy takim pojmowaniu działalności gospodarczej wyższą uczelnię niepaństwową świadczącą odpłatnie usługi edukacyjne można uznać za przedsiębiorcę w rozumieniu przepisu art. 43¹ k.c.

Ponieważ powód wystąpił z roszczeniem o zapłatę w dniu 31.10.2012r., a roszczenie uległo przedawnieniu w styczniu 2007r., powództwo było niezasadne, a w konsekwencji niezasadna jest także apelacja.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy oddalił apelację na zasadzie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

(...)

(...)